

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FRK. RINGS SKOLE.

AARSBERETNING

FOR

SKOLEAARET 1899—1900.

STAVANGER.

HETH. VAISENH. BOGTRYKKERI

1900.

FRK. RINGS SKOLE.

AARSBERETNING

FOR

SKOLEAARET 1899—1900.

STAVANGER
VAISENHUSETS BOGTRYKKERI
1900.

Ved kgl. resolution af 28de april 1891 fik skolen ret til
at afholde den offentlige middelskoleexamen.

I. Lærerpersonalet.

Bestyrerinde:

Frøken *Josefine Ring*, født 1835, bestyreriude siden skolens oprettelse 1861.

Lærerinder:

Frøken *Birgithe Aanensen*, f. 1855, lærerindeexamen 1881, ansat 1873.

Frøken *Erikka Svendsen*, f. 1842, gennemgaaet von Hannos kursus for lærerinder, et kursus ved den kongelige tegneskole, et kursus i tegning hos landskabsmaler Turmann samt med offentligt stipendium et kursus i Bergen i perspektivtegning, ansat 1875.

Frøken *Amunda Svendsen*, f. 1853, ansat 1876.

Frøken *Sofie Johanne Borch*, f. 1861, middelskoleexamen 1879, opholdt sig aaret 1883 i Tyskland for sprogets skyld, deltog 1897 i et feriekursus i Greifswald, 1885—87 lærerinde ved Hammerfest kom. middelskole, ansat 1880.

Frøken *Anna Hansen*, f. 1855, middelskoleexamen 1878, opholdt sig i 1884 tre à fire maaneder i England for sprogets skyld, ligesaa et halvt aar i 1896, sidste gang med offentligt stipendium, deltog 1898 og 1899 i sprogundervisningen ved universitetets sommerkurser, begge gange med off. stipendium, tidligere (1879—81) lærerinde ved Mandals middelskole, ansat 1881.

Frøken *Gudny Christine Groth*, f. 1860, middelskoleexamen 1879, gennemgaaet et toaarigt kursus ved frk. Zahles institut i Kjøbenhavn, ansat 1892.

- Fru *Nathalie Wathne*, f. 1862, gennemgaaet kursus i sang-information for skoler hos komponist Bartholdy i København, ansat 1888.
- Frk. *Hanna Bentzen*, f. 1857, gennemgaaet et haandarbeidskursus, ansat 1892.
- Frk. *Lina Berner*, f. 1873, ansat 1894, fratraadte januar 1900 for at gifte sig.
- Frk. *Maren Alida Eide*, f. 1856, tidligere lærerinde ved Rings pigeskole 1884—1894, ved Stavanger offentlige skole 1894—1897, paany ansat ved Rings skole 1897.
- Frk. *Helene Ruus*, f. 1868, den høiere lærerprøve ved Stord seminar 1896, deltog 1899 og 1900 i universitetets sommerkurser i realfag, begge gange med off. stipendium, ansat 1897.
- Frk. *Laura Antonette Zimmer*, født 1872, middelskoleexamen 1888, den høiere lærerprøve ved Asker seminar 1896, opholdt sig i 1890 i Tyskland og England for sprogets skyld, ansat 1898.
- Frk. *Sara Monsen*, f. 1871, tidligere lærerinde ved frk. Wieses pigeskole, ansat 1899, fratraadte sommeren 1900 for at gifte sig.
- Frk. *Helma Christopha Gabrielsen*, f. 1867, opholdt sig i 1892 et halvt aar og i 1894 en kortere tid i England for sprogets skyld, deltog 1898 i et sommerkursus ved universitetet, tidligere i 11 aar lærerinde ved frk. Wieses skole, ansat 1899.
- Frk. *Janna Mortensen*, f. 1865, tidligere lærerinde ved frk. Wieses pigeskole, ansat 1899, fratraadte ved skoleaarets udgang, da hun modtog ansættelse ved Stavanger folkeskole.
- Frk. *Lina Dahle*, f. 1877, ansat som gymnastiklærerinde 1899, fratraadte ved skoleaarets udgang.

Lærere:

- Kaptein *Waalder*, f. 1852, ansat 1887.
- Adjunkt *Platou*, f. 1858, ansat 1889.
- Pastor dr. theol. *Otto Jensen*, f. 1856, tidligere lærer ved denne skole 1883—89, paany ansat 1899.
-

Fra det nye skoleaars begyndelse (august 1900) ansattes:

- 1) Frøken *Rachel Soma*, f. 1879, tidligere vikarierende lærerinde ved frk. Wieses pigeskole her.
- 2) Frøken *Ellen Røgh Meling*, f. 1866, lærerinde ved frk. Wieses pigeskole 1890—99, uexamineret fra statens off. lærerindekursus i gymnastik 1898, gymnastiklærerinde ved Storms skole fra 1899.
- 3) Adjunkt *Hans Smith*, f. 1863. cand. mag., adjunkt ved Stavanger offentlige skole.

Skolens vagtmester er fra august 1899 tømmermand *Christian Vik*.

II. Eleverne.

A. Høieste elevantal i skoleaaret var 342, hvoraf i forskolen 183, fordelt paa 6 klasser, og i middelskolen 159, fordelt paa 6 klasser. Af forskolens elever var 49 gutter. Forskolens 2den og middelskolens 1ste klasse har været delt i 2 parallelklasser.

B. *Elevernes gjennemsnitsalder* ved skoleaarets begyndelse var:

I forskolens

1ste klasse	$6\frac{8}{12}$ aar,	normalalder	6 aar
2den »	$7\frac{8}{12}$ »	—	7 -
3dje »	$8\frac{9}{12}$ »	—	8 -
4de »	$9\frac{9}{12}$ »	—	9 -
5te »	$10\frac{8}{12}$ »	—	10 -

I middelskolens

I klasse	$11\frac{8}{12}$ »	—	11 -
II »	$12\frac{11}{12}$ »	—	12 -
III »	$13\frac{8}{12}$ »	—	13 -
IV »	$14\frac{9}{12}$ »	—	14 -
V »	$15\frac{8}{12}$ »	—	15

C. Elevernes fordeling efter hjemstavn.

Af eleverne var 329 hjemmehørende i Stavanger, 13 udenbys (deraf 7 fra Madagaskar).

III. Fagfordelingen.

1. Bestyrerinden.

Religion i II m., I a, I b 6 timer
 Regning i I a, 5 f 8 — 14 timer

2. Adjunkt Platou.

Norsk i V m, IV m 7 timer

3. Pastor dr. Otto Jensen.

Religion i V m, IV m, III m 5 timer

4. Kaptein Waaler.

Matematik i V m, IV m, III m 12 timer

5. Frøken Hansen (klasselærerinde i V m).

Engelsk i hele middelskolen 17 timer
 Historie i V m, IV 5 —
 Norsk i III m 3 —
 Aritmetik i IV m, III m 5 — 30 timer

6. Frøken Ruus (klasselærerinde i II m).

Naturfag i V m, IV m, III m, II m . . . 9½ timer
 Geografi i V m, IV m, III m, II m . . . 8 —
 Matematik og regning i II m, I b 6
 Gymnastik i 5 f*) 1½ — 25 timer

7. Frøken Monsen (klasselærerinde i IV m).

Tysk i V m, IV m, III m 12 timer

*) Gymnastiktimerne overtoges fra januar af frøken Lina Dahle.

8. *Frøken Borch* (klasselærerinde i I b).

Tysk i II m, I a, I b	16	timer
Norsk i II m, I b	8	—
Historie i I b	3	—
	<u>27</u>	timer

9. *Frøken Groth* (klasselærerinde i I a).

Norsk i I a, 5 f	11 ¹ / ₂	time
Historie i III m, II m, I a, 5 f	10	—
Naturfag	5	—
	<u>26¹/₂</u>	t.

10. *Frøken Berner**) (klasselærerinde i 5 f).

Norsk i 4 f	7	timer
Geografi i I a, 5 f	4	—
Regning i 2 f b	4	—
Skrivning i 5 f, 4 f	4	—
Haandarbeide i 5 f	5 ¹ / ₂	—
	<u>24¹/₂</u>	t.

11. *Frøken Gabrielsen* (klasselærerinde i 3 f).

Norsk i 3 f	7	timer
Geografi i I b	2	—
Regning i 3 f	4	—
Skrivning i 3 f, 2 f a, 2 f b	6	—
Haandarbeide i I a, I b	6	—
	<u>25</u>	timer

12. *Frøken Mortensen* (klasselærerinde i 4 f).

Regning i 4 f, 2 f a	8	timer
Geografi i 4 f	2	—
Historie i 4 f	2	—
	<u>12</u>	timer

13. *Frøken Amunda Svendsen* (klasselærerinde i 2 f a).

Religion i hele forskolen	12	timer
Norsk i 2 f a	9	—
Geografi i 3 f, 2 f a	4	—
	<u>25</u>	timer

*) Frøken Berner (nu fru Poulsson) opsagde sin post ved skolen fra januar. Hendes timer fordeltes mellem frøknerne Aanensen, Zimmer og Mortensen. Fra samme tid overtog frøken *Lina Dahle* al gymnastikundervisning ved skolen.

14. *Frøken Erikka Svendsen.*

Tegning i V m, IV m, III m, II m, I b 10 timer

15. *Frøken Eide* (klasselærerinde i 1 f).

Norsk i 2 f b, 1 f 18 timer

Regning i 1 f 5 —

Skrivning i 1 f 4 — 27 timer

16. *Frøken Aamensen* (klasselærerinde i III m).

Skrivning i hele middelskolen 6 timer

Haandarbeide i V m, IV m, III m, II m 8 — 14 timer

17. *Frøken Bentzen* (klasselærerinde i 2 f b).

Haandarbeide i 4 f, 3 f, 2 f a, 2 f b, 1 f 24 timer

18. *Frøken Zimmer.*

Gymnastik i middelskolen^{*)} 3 timer

Historie i 3 f 2 —

Geografi 2 —

Tegning i I a, 5 f 3 — 10 timer

19. *Fru Wathne.*

Sang i middelskolens nederste klasser 3 timer

Kortere vikariater i sygdomstilfælde har været besørget af frøken *R. Soma* og fru *Anna Sørbøe*.

*) Disse timer overtoges fra januar af frk. Dahle (se pag. 7).

IV. Læseplan.

A. Forskolen.

Timefordelingstabel.

F a g	1ste kl.		2den kl.		3dje kl.		4de kl.		5te kl.	
	Piger	Gutter	Piger	Gutter	Piger	Gutter	Piger	Gutter	Piger	Gutter
Religion	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Norsk	6	6	7	7	7	8	7	8	7	8
Historie					2	2	2	2	3	3
Geografi			2	2	2	2	2	2	2	2
Naturfag									2	2
Regning	3	4	4	5	4	5	4	5	5	6
Skrivning	3	4	2	3	2	3	2	2	2	2
Tegning									1	1
Haandgjerning . .	4	2	4	2	5	2	5	2	4	2
Gymnastik							1		$\frac{3}{2}$	1
Samlet læsetid	18		21		24		24		29	

Religion.

1ste klasse (2 t. ugl.) De vigtigste begivenheder af første Mosebog og af Jesu liv fortæles i den mest muligt barnlige form og gjengives saa af børnene. De store høitiders betydning. Bibelske billeder. Nogle lette salmevers læres paa skolen, Landstad nr. 8; 130, v. 1, 2, 3, 7 og 8; 580. Morgen- og aftenbønner efter læsebogen. Fadervor.

2den klasse (2 t. ugl.) De vigtigste begivenheder fra Moses til Salomos død og de letteste fortællinger fra Jesu liv læres paa samme maade som i 1ste kl. Foran de store høitider fortæles de begivenheder, som knytter sig dertil. Bibelske billeder. Nogle lette salmevers læres paa skolen og synges, Landstad nr. 26; 131; 138; 351. De i 1ste kl. lærte salmer repeteres.

3dje klasse (2 t. ugl.) Af Vogts lille bibelhistorie læses det gamle testament (undtagen § 36, 47 og 50). Børnene faar nu lekser hjemme, men *altid først efter gjennemgaaelse paa skolen*. Bibelske billeder. Katekismens 1ste og 2den part uden Luthers forklaring. Salmevers 1 g. ugl. Landstad nr. 4; 13, v. 1—3; 93, v. 1; 150; 352, v. 1—4. Nogle af de før læste salmevers repeteres. Salmeversene gives nu som lekse efter gjennemgaaelse paa skolen.

4de klasse (2 t. ugl.) Af Vogts lille bibelhistorie læses fra det nye testament til »Kirkens historie« (§ 62, 106 og delvis § 59 læses ikke). Leksen gjennemgaaes paa forhaand. Katekismens 2 første parter repeteres; Luthers forklaring medtages. Derpaa gjennemgaaes det væsentlige af 4de part (Børnene gjøres kjendt med daabshandlingen, lærer indstiftelsesordene, forjættelsen og daabsbekjendelsen) Salmevers, Landstad nr. 5; 39; 82; 136; 344; 20; 175, v. 1. Disciplene gjøres kjendt med brugen af salmebogen.

5te klasse (2 t. ugl.) Vogts lille bibelhistorie repeteres (§ 47, 50, 62, 106 og delvis 59 springes over). Katekismens 5 parter med Luthers forklaringer, som dog kun for de 2 første parter læres udenad. Salmevers, Landstads nr. 2; 19, v. 1—2; 93; 227; 135, v. 1—2; 350. En kort oversigt over gudstjenesten og kirkeaaet.

Norsk.

1ste klasse (6 timer). Skrivelæsemetoden efter fru Rosings anvisning. »Barnets første bog« af Hedvig Rosing. Derefter læses ca. 40 sider af Pauss og Lassens læsebog I. Øvelse i ren og tydelig læsning; bogsproget følges endnu. Gjenfortælling Anskuelsesøvelser efter billeder. Lette vers læres udenad paa skolen. Afskrift paa tavle; i de par sidste maaneder i skrivebog med blæk.

2den klasse (7 timer). Pauss og Lassens læsebog I, 1ste og 2den afdeling. Hvert stykke læses og gjennemgaaes paa skolen, før det gives som hjemmelekse. Der lægges vegt

paa høi, tydelig og lydrigtig udtale. Skilletegnes betydning for læsningen paavises. Lidt efter lidt vænnes børnene til at slippe sig løs fra bogsproget. Mundtlig gjengivelse af det læste. Eventyr. Smaa, lette vers læres udenad paa skolen Anskuelsesundervisning: tidsregningen, klokken, vore legemsdele, husdyrene, nogle sangfugle, kornsorter og træer. Afskrift med stavelsesdeling før jul 2 gange ugentlig hjemme (et par trykte linjer) og 1 g. ugl. paa skolen, i sidste halvaar diktat 2 g. ugl. og afskrift hjemme 2 g. Stor vegt lægges paa *orden* i udførelsen af de skriftlige arbejder.

3dje klasse (7 timer, gutterne 8 t.) Pauss og Lassens læsebog I, 3 afdeling og af 4de til side 290. Maalet er høi, korrekt og tydelig læsning med det dannede talesprogs udtale. Gjenfortælling og samtale om det læste. Vers læres udenad 1 g. ugl. I andet halvaar gennemgaaes mundtlig substantivet, artiklerne, verbet og adjektivet samt subjekt, prædikat og objekt. Lærerens forklaring bør holde sig saa nær som muligt til fremstillingen i den norske grammatik, som senere skal bruges. Afskrift fremdeles med stavelsesdeling 2 g. ugl. hjemme. Diktat 2 g. Slurvede arbejder skrives om igjen.

4de klasse (7 timer, gutterne 8 t.) Af Pauss og Lassens læsebog I læses resten af 4de afdeling samt tillægget. Læsning efter forberedelse hjemme. Gjenfortælling og samtale. Børnene vænnes til at udtrykke sig i fulde sætninger. Enkelte digte læres udenad. Forsaaavidt tiden tillader det, forelæses et par smaafortællinger (Topelius's e. lign.) Af Platous grammatik for folkeskolen læres ordklasserne, verbets bøining i aktiv og de vigtigste sætningsdele (grammatikens 1ste del). Analyse efter eksemplerne i grammatiken. Afskrift 1 g. ugl. hjemme (skriftlig analyse). Diktat 2 g. ugl. med det daglige talesprogs udtale. Diktaterne tages dels fra Platou og Rønnebergs opgavesamling 1ste del, dels fra Hougens retskrivningsdiktater. Stykket bør først læses op, saa indholdet er

børnene bekendt. Brugen af punktum, semikolon og spørgsmaalstegn indøves. Af grammatikens retskrivningsregler gennemgaaes, læres og indøves det væsentlige af § 7, 8, 9, 10, 11 og 13 (§ 14 i ældre udgaver). I 2det halvaar skrives en let gjenfortælling paa skolen hveranden uge. Disse besvarelser maa renskrives, efterat de er rettede. Gutternes særtimer bruges til analyse og skriftlige arbejder.

5te klasse (7 timer, gutterne 8 t.) Pauss og Lassens læsebog II, 1ste afdeling. Læsning efter forberedelse hjemme. Gjenfortælling. Enkelte digte læres udenad. En fortælling af Bjørnson, Lie, Topelius eller andre. Af Platous grammatik for folkeskolen gennemgaaes 2den del, sætningslæren, verbets fuldstændige bøining, hvorpaa 1ste del repeteres. Af og til syntetiske øvelser. Diktat 1 g. ugl. Grammatikens retskrivningsregler læres godt, og brugen af skilletegnene indøves. Skriftlig gjenfortælling 1 g. ugl.

Regning.

1ste klasse (3 t. ugl., gutterne 4 t.) Læsning, opløsning og skrivning af tal til og med 1000. Tallene 1—10 lægges til og trækkes fra hvilket som helst tal under 100. Additionsstykker. Hovedregning.

2den klasse (4 t. ugl., gutterne 5 t.) Nicolaisens regneskole - 4de og 5te trin til »blandede additions- og subtraktionsopgaver« (pag. 12). Hovedregning. Tabel. Efter jul hjemmeregning 1 g. ugl.

3dje klasse (4 t. ugl., gutterne 5 t.) »Blandede opgaver« af 5te trin (pag. 12) samt 6te og 7de trin (multiplikation, addition og subtraktion af indtil hundrede tusender af millioner). Hovedregning. Multiplikationstabel. Hjemmeregning 1 g. ugl.

4de klasse (4 t. ugl., gutterne 5 t.) Regneskolens 8de og 9de trin (multiplikation og division). Hovedregning. Tabel. Hjemmeregning 1 g. ugl.

5te klasse (5 t. ugl., gutterne 6 t.) Regneskolens 10de og 11te trin samt af 12te trin til »blandede opgaver af alle fire regningsarter« (pag. 50). Decimaltal som multiplikator og divisor medtages ikke. Hovedregning Tabel. Hjemme-regning 1 g. ugl.

Geografi.

2den klasse (2 t. ugl.) De geografiske grundbegreber indøves med hjemmet og dets omgivelser som udgangspunkt. Verdensdelene, verdenshavene og landene i Europa med hovedsteder og de mærkeligste bjerge, søer og elve. Globus og vægkart benyttes, men ingen lærebog endnu.

3dje klasse (2 t. ugl.) De fremmede verdensdele læses efter Horns lille geografi. Repetition (mundtlig) af 2den classes pensum. Vægkart.

4de klasse (2 t. ugl.) Af Horns geografi 1ste trin læses Europa. Karttegning.

5te klasse (2 t. ugl.) Horns geografi 1ste trin repeteres. Karttegning.

Historie.

3dje klasse (2 t. ugl.) Man begynder med at fortælle børnene de lettere gude- og heltesagn. Derpaa gaar man over til Sigv. Petersens norges historie, som læses til og med Olav den hellige. Den nye lekse maa fortælles og omhyggelig gennemgaaes paa forhaand-

4de klasse (2 t. ugl.) Petersens norges historie fra Olav den helliges død til Kalmarforeningen. I 2det halvaar læses af Kristiansens lærebog for folkeskolen til middelalderen (pag. 24). Leksen fortælles og gennemgaaes paa forhaand. Stykkerne »Rom som verdensrige« (pag. 16) og »Kristendommen« (pag. 21) gives ikke som lekse.

5te klasse (3 t. ugl.) Kristiansens lærebog for folkeskolen læses fra middelalderen (pag. 24) til Grækernes frihedskamp (pag. 132), hvorpaa hele bogen repeteres. Følgende stykker gives ikke som lekse, men gennemgaaes paa skolen: Den kristne kirke (pag. 24), kirkelig vranglære.

(26), lensvæsenet (27), middelalderens samfund (48), kjætere og inkvisition (51), kirkens tilbagegang (60), samfundsforhold hos nordboerne (66), sjøveien til Indien (71), Nederlandenes frihedskamp (80). Af den nyeste historie læses om Slesvig-Holsten (pag. 137) og om den franske krig (pag. 139).

Naturfag.

5te klasse (2 t. ugl.) Først fortælles og gjenfortælles lidt om de vigtigste mineraler, luft, vand, jord osv. Derefter gjenemgaaes under tilknytning til Utnes naturhistorie for folkeskolen: pattedyrene, fuglene og fiskene. Desuden fortælles om insekternes nytte. Paa udflugter lærer børnene at kjende de forskjellige træ- og kornsorter.

Skrivning.

1ste klasse (3 t. ugl.) I de 2 første maaneder skrives streger, grundtræk og de smaa bogstaver paa tavle. Derpaa Waalers forøvelser, som gjennemskrives 2 gange. Delvis taktskrivning.

2den klasse (2 t. ugl.) Waalers forskrifter 1ste hefte. Delvis taktskrivning.

3dje klasse (2 t. ugl.) Waalers forskrifter 2det hefte. Delvis taktskrivning

4de klasse (2 t. ugl.) Waalers forskrifter 2det hefte. Delvis taktskrivning.

5te klasse (2 t. ugl.) Waalers forskrifter 3dje hefte.

I 1ste, 2den og 3dje klasse har gutterne 3 timer ugl.

Tegning.

5te klasse (1 t. ugl.) Nielsens elementær-frihaandstegning 1ste hefte.

Haandarbeide.

1ste klasse. Pigerne (4 t. ugl.) Strikkeklud med vrang og rette masker, et lidet dukketæppe samt forøvelser til søm efter Frøbels metode

Gutterne (2 t. ugl.) Spaanfletning. Spaanbrikker.

2den klasse. Pigerne (4 t. ugl.) Søm; en prøveklud. Strikning: mønsterstribе samt forøvelser til strømpe (lægfælding, hæl, kile og taa).

Gutterne (2 t. ugl.) Fortsat spanarbeide. Kurver i forskellige façoner.

3dje klasse. Pigerne (5 t. ugl.) Søm: sylap med stikning, indre- og kastesøm. Strikning: fortsættelse af forøvelser til strømper samt et par strømper. Eleven lægger selv op og ordner strikketøiet.

Gutterne (2 t. ugl.) Fortsat kurvarbeide. Tegneøvelser.

4de klasse. Pigerne (5 t. ugl.) Søm: rynkestykke og et pudevar. Et par strømper.

Gutterne (2 t. ugl.) Kurve og blomsterhylstre m. m. i rør og rafia.

5te klasse. Pigerne (4 t. ugl.) Søm: linned og navnedug.

Gutterne (2 t. ugl.) Sløid: øvelser i at spikke, fling, afpudsning med sandpapir samt de første øvelser i sagning og høvling (penneskafter, blomsterpinder m. m)

B. Middelskolen.

Timefordelingstabel.

Fag	I klasse	II klasse	III klasse	IV klasse	V klasse
Religion	2	2	2	2	1
Norsk	4	4	3	4	3
Tysk	6	4	4	4	4
Engelsk		5	4	4	4
Historie	3	2	2	2	3
Geografi	2	2	2	2	2
Naturfag	2	2	2	3	3
Regning og matematik	3	3	5	5	6
Tegning	2	2	2	2	2
Skrivning	1	1	1	1	1
Haandgjerning . . .	3	2	2	2	2
Gymnastik	2	2	2		
Sang	1	1	1		
Samlet læsetid	31	32	32	31	31

Religion.

- I mkl.** (2 t. ugl.) Brun og Platous bibelhistorie fra begyndelsen til Juda rige (p. 52). Børnene maa baade i denne og de følgende klasser altid have sin bibel med i religionstimerne. Ved mest muligt udstrakt bibellæsning gjøres eleverne kjendt med de bibelske skrifter. Alle geografiske betegnelser eftervises paa kartet, saa børnene faar kjendskab til de bibelske landes geografi. Af Jac. Sverdrups forklaring læses 1ste part, hvorefter katekismens samtlige tekstord og Luthers forklaring til artiklerne repeteres. Det maa være en ufravigelig regel baade i denne og de følgende klasser, at ved første gangs gennemgaaelse af forklaringen maa intet stykke gives børnene i lekse, før det er omhyggelig gennemgaaet. Læreren samtaler med børnene om indholdet af det stykke, de skal have i lekse, idet han nøiagtig følger gangen i forklaringen. De i bogen citerede skriftsteder maa gennemgaaes omhyggelig. Saa ofte tiden tillader det, slaaes de efter og læses op efter bibelen. Salmer: Landstad nr. 27, 134, 175, 266, 330₂, 65.
- II mkl.** (2 t. ugl.) Bibelhistorien: fra Juda rige til Jesu lidelse og død. Bibellæsning. Af forklaringen læses 2den part, hvorefter repetition af katekismens 1ste part med Luthers forklaringer. Salme nr. 135; 346 1-2-4-6-10, 490, 580.
- III mkl.** (2 t. ugl.) Bibelhistorien fra Jesu lidelse og død bogen ud. Bibellæsning. Af forklaringen repeteres* først 3dje artikel, hvorpaa de 3 sidste parter læses. Salme nr. 11, 1-2, 91, 94, 310, 1-3.
- IV mkl.** (2 t. ugl.) Bibelhistorien og forklaringen repeteres. Nogle af de i 1—3 klasse læste salmer (mindst 20 vers) repeteres. I ca. 6 timer gennemgaaes Jesu bjergpræken. Ved udgangen af denne klasse underkaster eleverne sig den offentlige prøve i bibelhistorie og forklaring.
- V mkl.** (1 t. ugl.) En liden kirkehistorie paa 50 sider gennemgaaes og repeteres. En kort oversigt over kirkeaaet og

vor gudstjenestes ordning gives ved foredrag af læreren i tilslutning til salmebogen, som børnene har for sig. Nogle faa timer anvendes til gennemgaaelse af lidelses- og opstandelseshistorien efter et af evange'ierne.

Norsk.

Paa det første trin lægges fremdeles særlig vegt paa *tydelig* (høi og ren) og *sikker* læsning med passende stans paa rette sted; men efterhaanden stilles der større krav til *udtryksfuld* læsning med rigtigt tonefald og rigtig betoning; herunder maa der passes vel paa, at ikke barnet vænner sig til en unaturlig deklamation. Hvad der kræves er, at eleven har saa megen magt over sin stemme, at læsningen nuanceres efter indholdet. I de to første klasser gives endnu et læsestykke som hjemmearbejde; for at sikre sig, at eleverne arbejder hjemme med leksen, kan man af og til lade dem fortælle indholdet af stykket, før bogen aabnes. Eleven gjenfortæller det læste, og indholdet gøres til gjenstand for samtale. Det paa-sees herunder, at eleverne vænner sig til at give fuldstændige svar og udtrykke sig i rigtig formede sætninger. Gjennem alle klasser læres et udvalg af digte, paa skriftsproget og landsmaalet, udenad. Et digt maa være fuldt forstaaet, før det gives som udenadlæse.

I alle klasser maa saavel nor-klæreren som de, der underviser i fremmede sprog, ved de grammatiske definitioner ikke fravige den i skolen brugte norske grammatiks fremstilling. Til indøvelse af den grammatiske kundskab benyttes dels grammatikens eksempler, dels eksempler hentet fra de skriftlige arbejder. Ved disse lægges der stor vegt paa *orden*. Arbejder, som er slurvet udførte, skrives om igjen. Ved valg af stilopgaver bør man fortrinsvis holde sig til, hvad der ligger indenfor børnenes erfaringskreds. Vil man give en opgave, som er hentet fra historien, geografien eller naturhistorien, maa vedkommende lærer konferere med faglæreren. Der lægges ved de skriftlige arbejder den største vegt paa, at eleverne skriver et naturligt sprog.

- I mkl.** (4 t. ugl.) Pauss og Lassens læsebog II,₂. Gjenfortælling, Enkelte digte læres udenad. En fortælling af en god forfatter. Platous grammatik for middelskolen: de vigtigste ordklasser og sætningsdele samt det væsentligste af sætningslæren. Analyse. Retskrivningslæren. Skilletegn læres og indøves ved diktat, som gennemgaaes og analyseres nøie. Disciplene øves i skriftlig gjenfortælling.
- II mkl.** (4 t. ug.) Pauss og Lassens læsebog II,₃. Enkelte digte læres udenad. Af grammatiken repeteres formlæren og det vigtigste af sætningslæren; direkte og indirekte tale. Rugen af samtlige skilletegn indøves ved analyse efter grammatikens øvelsesstykker og ved diktater. Skriftlig gjenfortælling (hver anden uge) veksler med friere fortællinger og beskrivelser. Retskrivningslæren.
- III mkl.** (3 t. ugl.) Pauss og Lassens læsebog III,₁. Digte udenad. Verbets fuldstændige bønning. Repetition af formlæren (alle anmerkninger medtages). Analyse. Retskrivningslæren repeteres i sin helhed. Diktat i regelen 1 g. hver uge. Stil hver anden uge: beskrivelser, breve, skildringer. Stilene udarbejdes i begyndelsen altid, senere af og til paa skolen under lærerindens vejledning.
- IV mkl.** (4 t. ugl.) Læsning dels efter Pauss og Lassens læsebog III,₂, dels efter Broch og Seips læsestykker. Et par dramatiske arbejder (Wergeland, Bjørnson, Ibsen). Literaturhistoriske oplysninger meddeles med henvisning til Broch og Seips literaturhistorie. Digterterne forklares. De almindelige versfødder indøves. Repetition af verbets bønning, hvorpaa sætningslæren gennemgaaes nøiagtig. Analyse. Stile, deriblandt ogsaa ansøgninger, breve o. lign. Et par gange extemporalstil paa skolen. Af og til diktat.
- V mkl.** (3 t. ugl.) Broch og Seips udvalg af norske og danske læsestykker, hvorefter mindst 60 sider lægges op til middelskoleexamen. Et udvalg af landsmaalslitteraturen, mindst 20 sider. Broch og Seips mindre literaturhistorie læses

og repeteres. Disciplene gjøres kjendt med de almindeligst forekommende talefigurer som hyperbol, allegori, metafor, ironi etc. samt det vigtigste af verslæren og digtarterne. Grammatikken repeteres. Analyse. Stil skrives hver anden uge, af og til extemporalstil.

Tysk.

Maalet for undervisningen i tysk er: »at eleverne har gjennemgaaet og kan oversætte og forklare et lidet udvalg (70 sider), kan oplæse og oversætte forhen ulæste stykker og har nogen øvelse i mundtlig paa tysk at gjengive indholdet af et oplæst stykke af det gjennemgaaede udvalg og besvare dertil knyttede spørgsmaal samt i at bruge sproget skriftlig.«

Den nye metode forudsætter, at undervisningen i fremmede sprog saavidt muligt meddeles paa selve sproget, uden modersmaalet som mellemed.

Et læsestykke læses først op; herunder lægges den største vægt paa rigtig udtale; derpaa oversættes det og analyseres nøiagtig. Denne oversættelse kan i de høiere klasser af og til falde bort, men kun hvor teksten er saa let, at man kan være vis paa, at den alligevel er forstaaet. Det gjælder, at gloserne læres vel gennem alle klasser, forat eleven kan faa det nødvendige ordforraad.

Efter denne omhyggelige gjennemgaaelse skal eleven lære læsestykket saa godt, at indholdet kan gjenfortælles og blive gjenstand for samtale. Herunder maa det nøie paasees, at eleverne udtrykker sig i fuldstændige sætninger.

Lette stykker (vers) læres af og til udenad.

Under den kursoriske læsning (fra III mkl. af) fæster man sig mindre ved de sproglige udtryk; her bør man ikke bruge gjenfortælling, heller ikke altid oversættelse.

Grammatikundervisningen bør for tyskens vedkommende altid foregaa paa norsk.

I mkl. (6 t. ugl.) Knudsen og Kristiansens lærebog for begyndere læses til side 61 (adjektivets bøining) samt af de

sammenhængende stykker fra side 94 – 107. Læsestykkerne gennemgaaes grundig paa skolen, analyseres nøjagtig, læres derpaa udenad og gjenfortælles. Børnene øves i lette samtaler om, hvad de ser omkring sig. Til indøvelse af lydlæren er koralæsning at anbefale. Diktat 1 g. ugl. Skriftlige øvelser i at konjugere og deklinere hjemme og paa skolen. Under repetitionen (i 2det halv-aar) skriftlige retroversionsøvelser

II mkl. (4 t. ugl.) I første halv-aar læses Knudsen og Kristiansens elementar-bog tilende. Nogle digte læres udenad. Diktat og retroversionsstile som i I mkl.

I andet halv-aar læses af Voss: Deutsches Lesebuch »tillægget«. Oversættelse, analyse, udenadslæren, gjenfortælling, samtale om det læste. Skriftlig retroversion; opgaverne analyseres og gennemgaaes paa forhaand, skrives paa skolen og læres — efterat de er korrigerede — udenad til næste tysktid. Skriftlige bøningsøvelser. Efter Hofgaards lille tyske grammatik læses til de sterke verber, side 58. Timerne fordeles saaledes: 2 t. læse-bogen, 1 t. stil paa skolen og 1 t. grammatik og stilgennemgaaelse. Om man finder det paakrævet, kan der gives en grammatiklekse til en af læsebogstimerne.

III mkl. (4 t. ugl.) Af Voss's læsebog læses paa samme maade som i frg. kl. ca. 60 sider, hvoraf 20 sider af middel-skoleexamenspensumet; af disse 60 sider læses ca. 30 sider kursorisk og repeteres ikke. Af Hofgaards lille grammatik læses fra »de sterke verber« (side 58) til »brugen af artiklerne« (side 102). Til stil bruges Otto Kristiansens retroversioner af Voss's læsebog; i første halv-aar gennemgaaes (analyseres) endnu de skriftlige opgaver paa forhaand; efter jul paapeges kun de vanskelige punkter. Stilen læres udenad. Timerne fordeles som i II mkl.

IV mkl. (4 t. ugl.) Af Voss's læsebog læses paa samme maade som i de frg. klasser ca. 80 sider, hvoraf 20 sider middel-skoleexamenspensum og ca. 30 sider kursorisk læsning,

som ikke repeteres. Hofgaards grammatik læses tilende; derpaa repeteres hele syntaxen samt substantivernes og adjektivernes deklination tilligemed kjønsreglerne. I første halvjaar skriftlig retroversion; efter jul frie stile, som ikke maa indeholde andet end, hvad der er kjendt fra læsningen. Grammatiklekse bør i denne klasse gives 2 g. ugl.; forøvrigt fordeles tysktimerne som før.

V mkl. (4 t. ugl.) Først læses de tilbagestaaende 30 sider af examenspensumet, hvorpaa dette repeteres i sin helhed. Desuden kursorisk læsning saa meget, som tiden tillader. Hofgaards grammatik repeteres. Frie stile (middelskole-examensopgaverne) skrives hver uge paa skolen, af og til ogsaa hjemme.

Engelsk.

Maalet for undervisningen i engelsk er det samme som for tysk, og undervisningsmaaden bliver derfor væsentlig den samme for begge sprog; for engelskens vedkommende er dog det for de skriftlige øvelser opstillede maal, at eleverne kan gjengive en liden oplæst fortælling, som ikke er kjendt fra før.

Hvad der er læst og mundtlig reproducet, bliver ogsaa skriftlig gjengivet med stigende fordringer til gjengivelsens frihed. Senere øves eleverne ogsaa i at gjengive ukjendte fortællinger, som er oplæst en eller to gange.

II mkl. (5 t. ugl.) Brekkes lærebog for begyndere, nyeste udgave. Indøvelse af udtale og lydskrift. Sætninger og stykker læres udenad, gjenfortælles og anvendes til samtaleøvelser. Ortografi og grammatik indøves ved diktat, omskrivning fra passiv til aktiv, fra direkte til indirekte tale. Af grammatikøvelser naaes til »Bisætninger«, af læsestykker til »Rich Peter the Pedlar«, som ogsaa kan være læst 1 gang.

III mkl. (4 t. ugl.) Brekkes lærebog for begyndere læses ud til jul; grammatikreglerne repeteres. Efter jul Brekkes »Ny engelsk læsebog«. Af examenspensumet læses 10

sider nemlig: Dick Whittington. The White Rabbit. The Golden Touch. The Speaking Chip.

Desuden læses de mellemliggende stykker til »Caterpillars and Butterflies«. Af Westerns grammatik læses form-læren og 1ste kapitel af sætningslæren. Skriftlige øvelser 1 gang ugentlig paa skolen: friere gjengivelse af det i ugen læste og af og til en liden oplæst fortælling cfter Holmboes øvelser. Mundtlig gjenfortælling og samtaleøvelser.

IV mkl. (4 t. ugl.) Brekkes »Ny engelsk læsebog«. 25 sider af examenspensumet nemlig: Bees. The Eagle's Nest. Trees and Shrubs. Buds. The Seasons. Tom's First Adventure. David Copperfield (His Home) The Dog. Scotland 1—3, samt 30—35 sider af de mellemliggende stykker, som ikke hører til examenspensumet. Westerns grammatik læses helt ud. Skriftlige øvelser 1 gang ugl. paa skolen, dels friere gjengivelse af det i ugen læste, dels gjenfortælling af et oplæst eller helst fortalt stykke. Mundtlig gjenfortælling og samtaleøvelser.

V mkl. (4 t. ugl.) Samme læsebog. 25 sider af examenspensumet nemlig: Scotland 6—8. England as It Was and Is. Alfred the Great 2—4; 6. Guy Fawkes. The White Ship. Rowland Hill. The Chimney-Sweepers' Holiday. The Canvas Boat. The Strait of Dover. Florence Nightingale. Hele examenspensumet repeteres. Et par andre stykker læses kursorisk. Westerns grammatik repeteres. Skriftlig 1 gang ugentlig paa skolen: gjengivelse af ulæste smaastykker.

Historie.

Maalet for historieundervisningen er, at eleverne har »kjendskab til hovedtrækkene af verdenshistorien, udførligst for den nyere tids og fædrelandets vedkommende, samt til vor borgerlige samfundsordning.«

Ikke alene paa det første trin, men ogsaa i de høiere klasser bør ethvert stykke være gennemgaaet, før det gives

som hjemmelæse. Ved denne gennemgaaelse bliver alle ukjendte ord forklarede, den rigtige udtale af navne meddelt og hovedpunkterne fremhævet. Navnlig i de høiere klasser gjælder det at fremholde *begivenhedernes sammenhæng* og de fremtrædende personers betydning for udviklingen. Ved examinationen passes vel paa, at eleverne giver sammenhængende svar. I alle klasser gjælder som fast regel, at eleverne altid har om igjen den gamle lekse. Man maa søge at faa examineret saa mange som muligt. Saa vidt tiden tillader det, gives udfyldende skildringer af historiske begivenheder og personer. Herved søger man at vække sans for historisk læsning og er eleverne til hjælp ved valget af saadan

I mkl. (3 t. ugl.) Af Nissens verdenshistorie (nyeste udgave) læses fra begyndelsen til middelalderen.

II mkl. (2 t. ugl.) Efter samme lærebog læses fra middelalderen til den nyere tid.

III mkl. (2 t. ugl.) Fra den nyere tid til og med den franske revolution.

IV mkl. (2 t. ugl.) Fra 1815 bogen ud samt repetition af oldtiden

V mkl. (3 t. ugl.) Repetition af hele verdenshistorien Særlig vejt lægges paa de dele af bogen, som omfatter fædrelandets historie. Den tidligere nævnte forhaandsgennemgaaelse af den nye lekse indskrænkes i denne klasse til en orienterende *oversigt over den historiske udvikling*, hvorpaa der lægges stor vejt.

Geografi.

Maalet er: »Oversigt over geografien, især topografien, med fuldstændigere kjendskab til fædrelandets geografi.«

Det gjælder, at eleverne faar øie for aarsagsforholdet mellem landenes naturbeskaffenhed og de livsvilkaar, under hvilke befolkningen lever. For at undgaa et ufrugtbart hukommelsesarbejde er brugen af *kartet* af største vigtighed. Eleven tegner efter sit kart et lands omrids og udfylder det lidt efter lidt med fjelde, elve, sjøer og byer i det omfang, som leksen

kræver. Man maa dog erindre, at det ikke gjælder at tegne brugbare karter; karttegningen skal kun være et middel til at fæstne de geografiske begreber.

Ogsaa her gjælder som fast regel, at enhver lekse maa være omhyggelig gennemgaaet paa forhaand.

I mkl. (2 t. ugl.) Efter Haffners lærebog læses indledningen, oversigt over Europa, Norge til »Samfærdsel« (side 33) samt de med stjerne betegnede byer (side 63—68), Sverige og Danmark.

II mkl. (2 t. ugl.) Efter samme lærebog læses fra side 86—151 (de øvrige europæiske lande til Italien).

III mkl. (2 t. ugl.) Resten af Europa (Italien og Balkanhalvøen) samt de fremmede verdensdele.

IV mkl. (2 t. ugl.) De skandinaviske lande læses om igjen med mere indgaaende behandling af fædrelandets geografi. Den fysiske og matematiske geografi i grundtræk.

V mkl. (2 t. ugl.) Repetition af hele bogen.

Naturfag.

Maalet for undervisningen i naturfag er:

- a) Kjendskab til de merkeligste dyr og planter, fornemmelig de indenlandske og for mennesket vigtigste, samt til det menneskelige legemes bygning og dets organers virkemaade med grundtræk af sundhedslæren, hvorunder ogsaa undervisning om de berusende drikkes virkninger og farer.
- b) Kjendskab til de vigtigste naturfænomener og lovene for de deri virkende kræfter.

Paa første trin gjælder det at opøve elevernes iagttagelses-evne, bringe dem til fra egne iagttagelser, støttet til lærerens meddelelser, at fortælle om dyrenes liv. Man bør søge at vække hos børnene kjærlighed til den levende natur baade i dyre- og planteverdenen og opmuntre dem til i ferien at indsamle og bestemme planter.

I alle klasser benyttes ved naturhistorieundervisningen samlingerne i Stavanger museum.

- I mkl.** (2 t. ugl.) Efter Sørensens lærebog i zoologi læses pattedyrene. Botanik (høst og vaar): planternes ydre bygning læres ved hjælp af plancher og levende planter. Kjendskab til de vigtigste løvtrær. Beskrivelse af lettere, fuldt udviklede blomsterplanter. Anlæggelse af herbariet. Et par ekskursioner.
- II mkl.** (2 t. ugl.) Fugle, krybdyr og padder efter samme lærebog. Sørensens botanik: Linnées klasseinddeling. Plantebestemmelser efter flora. Indsamling og beskrivelse af planter tilhørende de almindelig forekommende familier. De vigtigste udenlandske nytteplanter gennemgaaes. Ekskursioner høst og vaar.
- III mkl.** (2 t. ugl.) Sørensens zoologi læses tilende. Sørensens botanik: lidt om planternes indre bygning og liv. Fortsat indsamling og gennemgaaelse af planter særlig med vanskeligere blomsterdele, bartrær, raktestrær, blomsterløse planter.
- IV mkl.** (3 t. ugl.) Sørensens zoologi repeteres. Ordnet oversigt over det meddelte. Planternes indre bygning og liv gennemgaaes nøiagtigere. Herbariet fuldføres.
- V mkl.** (3 t. ugl.) Fysik (2 t. ugl.) Andresens lærebog læses og repeteres. Leksen gennemgaaes altid i forveien i forbindelse med eksperimenter.
- I 1 t. ugl. gennemgaaes menneskelegemets bygning og sundhedslæren efter Falch og Knudsens lærebog.

Regning og matematik.

- I mkl.** (3 t. ugl.) Nicolaysens regneskole: 13de, 14de og 15de trin d. e. almindelig brøk, dog ikke som multiplikator og divisor. Praktiske anvendelser af de 4 regningsarter med hele og decimale tal og brøker. Hovedregning. Den store tabel. Hjemmeregning 1 g. ugl.
- II mkl.** (3 t. ugl.) Brøkrengningen fuldføres efter 15de trin af Nicolaysens regneskole, ligesaa decimalregningen. Blandede opgaver. Hovedregning. Hjemmeregning 1 g. ugl.

Efter jul anvendes 1 t. ugl. til forberedende geometriske øvelser, brug af passer, lineal og vinkelhage til konstruktion efter maalt af elementære geometriske figurer.

III mkl. (5 t. ugl.) Praktisk regning (2 t. ugl.) Reguladetri, procent, rente, rabat, diskonto (Johannessens regnebog 3dje hefte). Hjemmeregning 1 g. ugl.

Aritmetik (2 t. ugl.) Bonnevie og Eliassens aritmetik for middelskolen fra begyndelsen til »Tals delelighed« (pag. 62).

Geometri (1 t. ugl.) Eliassens geometri 1ste bog til parallelle linjer (pag. 39). Øvelse i konstruktion og beregning. Bjørlykkes opgaver benyttes.

IV mkl. (5 t. ugl.) Praktisk regning (2 t. ugl.) Kurs, rentesrente, delings- og blandingsregning, kvadratrod-uddragning, flade- og rumberegning (Johannessens 3dje hefte).

Aritmetik (2 t. ugl.) Bonnevis og Eliassens aritmetik fra »Tals delelighed« til »Forhold og proportioner« (pag. 130)

Geometri (1 t. ugl.) Eliassens geometri fra parallelle linjer til 3dje bog. Øvelse i konstruktion og beregning. Bjørlykkes opgaver benyttes. Hjemmeopgaver i matematik eller regning i regelen 1 g. hver uge.

V mkl. (6 t. ugl.) Praktisk regning (2 t. ugl.) Beregning af prisme, pyramide, cylinder, kegle og kugle. Vegtberregninger (Johannessens 4de hefte). Regnskabsførel. Der tilsigtes »regnskabsmæssig opstillede, kalligrafisk udførte indtægts- og udgiftsregnskaber med ballance, omkostningsoverslag, opgjør af mellemværende med renteberegning o. l.«

Aritmetik (2 t. ugl.) Bonnevie og Eliassens bog læses tilende og repeteres.

Geometri (2 t. ugl.) Tredje og 4de bog af Eliassens geometri. Repetition. Konstruktionsopgaver. Bjørlykkes bog benyttes. Hjemmeopgaver i matematik eller regning i regelen 1 gang hver uge.

De elever, som skal underkaste sig middelskole-examen med *indskrænket fagkreds* (uden matematik), deltager ikke i aritmetikundervisningen, men faar istedet særtimer i praktisk regning.

Tegning.

I og II mkl. (2 t. ugl. i hver klasse). Frihaandstegning efter H. Petersens tegnekursus for folkeskolen 3dje, 4de og 5te hefte. Tegningerne optrækkes med farveblyant.

III mkl. (2 t. ugl.) Frihaandstegning efter H. Petersens tegneapparat: Bladformer og ornament. Tegningerne optrækkes med tusch og farve. Efter jul paabegyndes perspektivtegning. De mest elementære regler for frihaandsperspektivet gennemgaaes. Lette øvelser i perspektivisk gjengivelse.

IV og V mkl. (2 t. ugl. i hver kl.) Perspektivtegning efter det normerede sæt klodser og efter brugsgjenstande.

Skrivning.

Alle middelskolens klasser har 1 time ugl. skrlveundervisning. I I mkl. fortsættes med 3dje hefte af Waalers forskrifter; i II—IV bruges 4de hefte; i V mkl. skrivning efter diktat i enkeltlinjeret skrivebog og omskrivning af diktaten til skjønsskrift.

I slutningen af IV mkl. anvendes nogle timer til gennemgaaelse af det gotiske alfabet.

Haandarbeide-

I mkl. (3 t. ugl.) Søm: broderiøvelse, knaphulstunger, huller og øvelse i platsøm.

II mkl. (2 t. ugl.) Strikning: en strømpe. Søm: et linned af let façon med linning og rynker.

III mkl. (2 t. ugl.) Strikning: en strømpe. Søm: stopning, lapning, knaphul, snørhul, isyning af baand, knapper og hegter; naynedug.

IV mkl. (2 t. ugl.) Strikning: en strømpe. Søm: et par benklæder eller linned klippet og forfærdiget.

Ved udgangen af denne klasse afholdes ifølge kgl. resolution af 23de mars 1899 middelskolceexamen i haandarbeide.

V mkl. (2 t. ugl.) Broderi: hvidsømsbroderi samt kunstsøm, eftersom tiden tillader.

Gymnastik.

I mkl. (2 t. ugl.) Øvelse efter Minnesbok i gymnastik tab. V a—V b² med ombytninger og tillæg.

II mkl. (2 t. ugl.) Øvelser efter Minnesbok i gymnastik tab. V b—VI b³ med ombytninger og tillæg.

III mkl. (2 t. ugl.) Øvelser efter Minnesbok i gymnastik tab. VI b¹—VI b² med ombytninger og tillæg samt gennemgaaelse af hele det for middelskolen opstillede program efter Minnesboken.

Ved udgangen af denne klasse afholdes ifølge kgl. resolution af ²³/₃ 99 middelskoleexamen i gymnastik.

Sang.

I mkl. (1 t. ugl.) Musikteori. Behrens sanglære for pigeskoler benyttes.

II mkl. (1 t. ugl.) Musikteori. Lette trestemmige sange efter Adolf Thomsens sangbog.

III mkl. (1 t. ugl.) Musikteori. De fleste skalaer gennemgaaes. Trestemmige sange efter Koppangs sangbog III
I alle klasser indøves de almindelige salmemelodier.

Fortegnelse over de brugte lærebøger.

I religion:

Vogt: En liden bibelhistorie.

Luthers katekismus.

Brun og Platou: Bibelhistorie for middelskolen,

Jac. Sverdrups forklaring.
Bibelen.
Landstads salmebog.

I norsk:

Rossing: Barnets første bog.
Pauss og Lassens norske læsebog.
Broch og Seips læsestykker til middelskoleexamen.
Dahl: Landsmaal til middelskoleexamen.
Platou: Norsk grammatik for folkeskolen
— : Norsk grammatik for middelskolen.
Broch og Seips literaturhistorie (den mindre).

I tysk:

Knudsen og Kristianssens læsebog for begyndere.
Voss: Deutsches Lesebuch.
Hofgaard: Kortfattet tysk grammatik.
Otto Kristianssens stiløvelser.

I engelsk:

Brekke: Engelsk læsebog for begyndere.
— : Ny engelsk læsebog.
Westerns grammatik.

I historie:

Sig Petersens norgeshistorie.
Erichsen: En liden verdenshistorie.
Kristianssen: Historisk lærebog for folkeskolen.
Nissens verdenshistorie (nyeste udg.)

I geografi:

Horns lille geografi.
Haffner: Geografi for middelskolen.*)

*) Indført i I mkl. fra begyndelsen af dette skoleaar. I de høiere klasser bruges endnu Horns geografi (den større), som efterhvert afløses af Haffners.

I naturfag:

Sørensens zoologi.

— botanik og flora.

Andresens fysik.

Knudsen og Falch: Sundhedslære.

I regning og matematik:

Nicolaysens regneskole.

Bonnievie og Eliassens aritmetik.

Eliassens geometri.

Johannessens regnebog, 3dje hefte.

V. Afgangsexamen.

Middelskoleexamen 1896.*)

Til afgangsexamen 1896 fremstillede sig 11 elever af øverste klasse samt 1 privatist. Udfaldet var:

Bakke, Hildur	hovedkarakter	udmerket godt	1,37
Bothner, Aagot	—»—	meget godt	2,18
Bull, Charlotte	—»—	—	1,90
Gundersen, Margit	—»—	—	1,68
Johnsen, Marie	—»—	—	2,25
Madsen, Magda	—»—	udmerket godt	1,50
Middelthon, Karen	—»—	—	1,39
Normann, Helga	—»—	—	1,23
Olsen, Olufine	—»—	meget godt	1,71
Schreiner, Kristine	—»—	udmerket godt	1,47
Thorsen, Boyine	—»—	—	1,46
Privatist:			
Jørgensen, Ragnhild	—»—	meget godt	2,18

*) Da skolens aarsberetning siden 1895 ikke er trykt, sættes resultaterne ogsaa for disse aar ind her.

Middelskoleexamen 1897.

Til afgangsexamen 1897 fremstillede sig 14 elever samt 1 privatist. Udfaldet var:

Aanensen, Olene	hovedkarakter	udmerket godt	1,21
Arentz, Christine	—»—	godt	2,61
Bøe, Sølga	—»—	meget godt	1,89
Gabrielsen, Omunda	—»—	—	2,14
Henriksen, Boyine	—»—	udmerket godt	1,50
Johannessen, Hulda	—»—	meget godt	1,57
Johnsen, Ragnhild	—»—	—	1,64
Jonasen, Olga	—»—	udmerket godt	1,27
Middelthon, Margrothe	—»—	—	1,36
Noraas, Laura	—»—	meget godt	2,32
Pedersen, Karen	—»—	—	2,03
Svendsen, Petro	—»—	—	1,75
Søiland, Elisa	—»—	—	1,53
Underbakke, Bertha	—»—	—	1,71
Privatist:			
Langberg, Aagot	—»—	godt	2,64

Middelskoleexamen 1898.

Til afgangsexamen 1898 fremstillede sig 19 elever. Resultatet var:

Aske, Laurentze	hovedkarakter	meget godt	2,36
Bowitz, Ingrid	—»—	godt	2,57
Eide, Katharina	—»—	meget godt	2,36
Ellingsen, Sigrid	—»—	—	1,75
Enoksen, Knudine	—»—	—	1,63
Gerhardsen, Thora	—»—	—	1,75
Grude, Nikoline	—»—	—	1,86
Johannesen, Marie	—»—	—	1,75
Johnsen, Alvilde	—»—	—	1,93
Knoph, Malene	—»—	—	1,82

Lange, Emilie	hovedkarakter	godt	2,68
Lunde, Olava	— »—	meget godt	1,54
Normann, Astrid	— »—	—	2,21
Olsen, Ragna	— »—	—	1,61
Svendsen, Helga	— »—	—	1,82
Synnæs, Borghild	— »—	udmerket godt	1,27
Synnæs, Signy	— »—	—	1,30
Ulsaker, Petra	— »—	meget godt	2,18
Wiig, Magdalena	— »—	godt	2,82

Middelskoleexamen 1899.

Til afgangsexamen 1899 fremstillede sig 14 elever. Udfaldet var :

Berner, Marie	hovedkarakter	meget godt	1,89
Birkemo, Bolette	— »—	—	2,14
Bjorheim, Martha	— »—	—	2,00
Bjorheim, Thaletta	— »—	—	1,79
Erichsen, Maren	— »—	udmerket godt	1,32
Erichsen, Sigrid	— »—	meget godt	1,79
Fotland, Martha	— »—	—	1,79
Johnsen, Jenny	— »—	—	2,04
Monsen, Anna	— »—	—	1,64
Ramsland, Anna	— »—	—	2,21
Schouw, Adele	— »—	—	2,04
Selmer, Katharina	— »—	—	2,11
Svele, Ellen	— »—	—	2,21
Valen, Sigrid	— »—	—	2,07

Middelskoleexamen 1900.

Til afgangsexamen 1900 fremstillede sig 21 elever af V mkl., hvilke samtlige underkastede sig examen efter den nye lov; af disse havde 13 benyttet sig af adgangen til at tage examen med indskrænket fagkreds, d. e. med kun et fremmed sprog og med eller uden matematik; 8 lagde ikke op tysk; 9 tog den indskrænkede prøve i matematik.

De skriftlige besvarelser blev bedømte af den af undervisningsraadet opnævnte censurkomité.

Ved den mundtlige prøve var følgende beskikket som censorer ved denne skole:

- I religion: adjunkt Platou
- tysk: skolebestyrer Caspari
- engelsk: cand. mag. Holst
- historie: adjunkt Smith
- geografi: adjunkt Munk
- naturfag: konservator Helliesen.

I norsk og matematik blev der ved denne skole iaar ifølge undervisningsraadets bestemmelse ikke afholdt nogen examen.

Som karakterer i disse fag skal iflg. reglementet § 13 gjælde de af faglæreren efter samraad med skolens bestyrelse 3 uger før examens begyndelse givne karakterer.

Udfaldet var:

Middelskole-

Navn	Elev af skolen	Skriftlig prøve					Religion
		Norsk	Tysk	Engelsk	Matematik		
					Fuldst. pensum	Ufuldst. pensum	
Aanensen Martha	10 aar	mg.	ug-mg.	ug.	ug.		m tf.
Bruun, Asta	1 -	mg.-g.	mg.-g.	ug-mg.		mg	tf.
Dahl, Emilie	10 -	g.		mg.		mg.-g.	m. tf
Eide, Henny	10 -	ug-mg.	g.	mg.	ug-mg.		m. tf.
Grimnes, Olga	10 -	mg.-g.		g.	ug.		m. tf.
Haaland, Gurine	6 -	mg	g.-tg.	g.	ug-mg		m. tf.
Haslund, Helene	10 -	mg.-g.		mg.-g.	mg.		tf.
Jacobsen, Hedvig	1 -	mg.	mg.-g.	ug	ug.		m. tf.
Jørgensen, Birgit	6 -	mg.-g.	g.-tg.	mg.-g.		mg.	m tf.
Lie, Margit	10 -	mg.-g.	mg.	ug.	ug.		m. tf.
Mathie-en, Ingeborg	10 -	g.		g.		mg.-g	m. tf.
Middelthon, Theodora	10 -	mg.	ug-mg	ug-mg.	ug.		m. tf.
Mohr, Klrsten	3 -	mg.	ug-mg	mg.-g.		ug.	m. tf.
Ottersland, Bertha	7 -	mg.-g.	g.	ug.	ug.		m. tf.
Pedersen, Pauline	10 -	g.-tg.		tg-mdl.	mg.-g.		ti.
Ramsland, Ragna	10 -	mg.-g.		mg.-g.	g		m. tf.
Soma, Albertine	1 -	g.	mg.	mg.		ug.	m tf.
Steenberg, Sigrid	1 -	g.-tg		g.-tg.		mg.	tf
Svensden, Martha	10 -	tg.		tg-mdl.		ug.	m. tf.
Thostensen, Kirsten	1 -	g.	mg.-g.	mg.	mg.-g.		m. tf.
Vig, Helga	3 -	mg	mg.-g.	mg.		g.	m. tf.

eksamen 1900.

Mundtlig prøve							Færdigheder.			
Norsk	Tysk	Engelsk	Matematik		Historie	Geografi	Naturfag	Skrivning	Tegning	Haandarbejde
			Fuldst. pensum	Ufuldst. pensum						
m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.		m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.
tf.	tf.	tf.		tf.	ng. tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.
tf.		m. tf.		tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.
tf.	m. tf.	m. tf.	tf.		m. tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.
tf.		m. tf.	tf.		m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	tf.	m. tf.
tf.	tf.	tf.	tf.		ng. tf.	ng. tf.	tf.	tf.	tf.	m. tf.
tf.		m. tf.	tf.		m. tf.	tf.	m. tf.	tf.	tf.	m. tf.
tf.	m. tf.	m. tf.	tf.		m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	tf.	m. tf.
tf.	tf.	m. tf.		ng. tf.	tf.	tf.	tf.	tf.	ng. tf.	tf.
m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.		m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.
tf.		tf.		ng. tf.	tf.	tt.	tf.	tf.	ng. tf.	m. tf.
tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.		m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.
tf.	m. tf.	m. tf.		tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.
tf.	tf.	m. tf.	tf.		m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	tf.	m. tf.
tf.		tf.	ng. tf.		ng. tf.	ng. tf.	m. tf.	tf.	ng. tf.	m. tf.
tf.		tf.	tf.		m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.
tf.	tf.	m. tf.		tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	ng. tf.	m. tf.
tf.		m. tf.		tf.	tf.	tf.	m. tf.	tf.	ng. tf.	m. tf.
tf.		m. tf.		tf.	tf.	tf.	m. tf.	tf.	ng. tf.	tf.
tf.	ng. tf.	tf.	tf.		tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	ng. tf.	m. tf.
tf.	m. tf.	m. tf.		tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	ng. tf.	m. tf.

Desuden underkastede 21 elever af IV mkl. stg examen i religion og naturfag samt (i henhold til kgl. resolution af 23de mars 1899) ogsaa i haandarbeide.

Ligesaa tog 20 elever af III mkl. middelskoleexamen i gymnastik (i henhold til ovennævnte resolution).

Den lovbefalede optagelsesprøve til I mkl. holdtes 26de og 27de juni.

VI. Skolens samlinger.

Til undervisningen i geografi:

Jordglobus.

Tellurium.

Vægkarter optrukne paa lærred og med stokke:

Planiglobium, østlige og vestlige halvkugle.

— i to dele.

Sonekart.

Den private opmaaling: Europa i tre eksemplarer.

— : Skandinavien i tre eksemplarer.

Dybdahl: Kart over Norge i 2 dele.

National Society: Asia i to eksemplarer.

— : Afrika.

— : Nord-Amerika.

— : Syd-Amerika.

Johnstone: Australia.

Sydow: Nord-Amerika.

-- : Syd-Amerika.

Holle: Asia.

— : Afrika.

Raaz: Palæstinakart.

- Sydow & Habenicht: De britiske øer.
 — : Frankrige.
 — : Italien.
 — : Rusland.
 — : Spanien og Portugal.
 — : Tyskland og Centraleuropa.
 — : Tyrkiet og Grækenland.
 Rom: Geografiske billeder.

Andre læremidler:

- Asbj. Knudsen: Norgeshistoriske billeder.
 Sandberg: Bibelske billeder.
 Winckelmann: Anschauungs- und Sprachunterrichtsbilder.
 En mappe billeder til anskuelsesøvelser.
 Thora Goldschmidt: Sproglig anskuelsesundervisning.
 Kart over metrisk maal og vegt,
 Kuglerammer.

Til undervisningen i zoologi:

- Dybdahl: Mennesket.
 — : Pattedyrene.
 — : Fuglene.
 — : Fiskene.
 — : Planter.
 Forøvrigt benyttes samlingerne ved Stavanger museum.

Til undervisningen i fysik:

I. Mekanik:

1. Metermaal.
2. Fjærvegt.
3. Skraaplan med foranderlig høide.
4. Triangel til bestemmelse af tyngdepunkt.
5. Apparat til forklaring af det statiske moment.
6. Skaalvegt med 2 skaale.
7. Et sæt tridser.
8. Pendler af forskjellig længde.

9. Centrifugalapparat.
10. Et sæt adhæsionsplader.
11. Apparat til paavisning af Archimedes's lov.
12. Volummeter med procentinddeling af vædsker.
13. Høit smalt cylinderglas.
14. Et ret og et bøiet glasarør til at vise vædskers tryk.
15. Kommunikerende rør.
16. Barometerrør.
17. En flaske kviksølv.
18. Apparat til paavisning af Mariottes lov.
19. Haarrør.
20. Stikhævert af glas.
21. Vinkelhævert.
22. Suge- & trykpumpe af glas med indslebne glasventiler.
23. 10 stkr. kuglevegtlodder med kroge.
24. Vægtlodder.

II. Akustik.

25. Stemmegaffel.
26. Seebecks sirene.
27. Klangfigurplade paa tung fod med bue.
28. Model af orgelpibe.

III. Optik.

29. Belysningslampe.
30. Skjærm til at opfange reelle billeder.
31. Konkavt og konvekst speil.
32. Glasprisme.
33. 1 bikonkav linse 40 mm. i diameter.
34. 1 bikonveks linse.
35. Farveskive.
36. Et mikroskop.

IV. Varmelære.

37. En spirituslampe.
38. Kugle med ring til at vise faste legemers udvidelse.
39. Apparat til at vise vædskers og luftarters udvidelse.
40. Termometer.
41. Apparat til paavisning af legemers forskellige varmeledningsevne.

V. Magnetisme.

- 42. En æske med jernfilspaan.
- 43. Magnetstav 19,5 cm. lang.
- 44. Declinationsnaal paa spids.
- 45. Inclinationsnaal.
- 46. Hestekomagnet.
- 47. Kompas.

VI. Elektricitet.

- 48. Stænger af glas og ebonit med rivetøi.
- 49. Kroge til at ophænge stængerne.
- 50. Elektrisk pendel.
- 51. Elektricermaskine med tilbehør.
- 52. Elektroskop.
- 53. Leydnerflaske.
- 54. Elektrisk udlader.
- 55. Isolerskammel.
- 56. Neddypningsselement til dobbelt chromsur kali.
- 57. Omspunden kobbertraad.
- 58. Vanddekompositionsapparat.
- 59. Klokkespil.
- 60. Elektromagnet
- 61. Induktionsapparat
- 62. Apparat til paavisning af fordeling.
Bopps vægtavler for varmelæren.

Kemiske apparater.

Kolber, glastrør, glastragt, porcelænskaale, kogestativ, reagensrør.

Kemikalier til fremstilling af surstof, vandstof, kvælstof osv.

Til tegneundervisningen.

Harald Petersens tegneapparat. Plancherne opklæbede paa pap.
Modelsamling, omfattende de for undervisningen i perspektivtegning forordnede modelgrupper i et større antal.

Til sangundervisningen.

Orgelharmonium.

VII. Skolepengene.

2. Skolepengene er for en elev i

1ste klasse	4 kr. pr. maaned,
2den --	5 » - —
3dje --	6 » - —
4de --	7 » - —
5te --	8 » - —
I mkl.	8 » - —
II —	8 » - —
III —	9 » - —
IV —	10 » - —
V —	12 » - —

2. Elever af V mkl. har desuden samtidig med, at de anmeldes til middelskoleexamen, at erlægge det lovbestemte examensgebyr kr. 20,00.

3. Naar 3 søskende samtidig besøger skolen, har den yngste halv friplads. Er der 4 søskende, gaar den næst yngste frit.

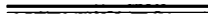
4. Skolepengene betales forskudsvis den første skoledag i hver maaned.

5. Naar en elev skal fratræde skolen, maa udmeldelse ske 2 maaneder forud. Sker udmeldelsen paa kortere tid, maa skolepengene erlægges, indtil den bestemte udmeldelsestid er udløbet.

6. Resterer skolepengene for 3 maaneder, kan eleven negtes adgang til skolen.

7. Friplads og moderation tilstaaes kun trængende elever, som ved flid og god opførsel har gjort sig fortjent dertil. De bevilges kun for et aar ad gangen.

Hel eller delvis friplads har i dette skoleaar været til staaet 48 elever.

VIII. Almindelige bemærkninger.

I den femaarige forskole optages siden 1897 baade gutter og piger.

Undervisningen begynder om morgenen kl. 9. Porten aabnes et kvarter før. De mindre klasser begynder i regelen kl. 9,50.

Det bedes fra hjemmets side paaseet, at de smaa ikke i utide kommer til skolen om morgenen og derved udsættes for at staa ude.

Der gives daglige karakterer, som indføres i klassens protokol. Ved hver maanedes slutning uddrages gjennemsnitskarakteren for hvert fag. Denne indføres i en karakterbog, som eleven bringer med hjem. Samtidig gives karakter for flid, orden og opførsel.

Sundhedstilstanden har i det forløbne skoleaar været særdeles god.

Skolen tilflyttede sommeren 1899 sit nye lokale, beliggende til Birkelandsgaden, frit og solrigt. Hovedbygningen indeholder 10 klasseværelser foruden kontor og lærerindeværelse. Gymnastikbygningen indeholder i 1ste etage gymnastiksal og paaklædningsrum; i 2den etage er der 2 klasseværelser foruden vagtmesterbolig.

Det nye lokale indviedes torsdag 24de august 1899 med en liden festlighed, hvor samtlige elever, mange forældre samt tidligere elever af skolen var tilstede. Pastor *Jonas Dahl* holdt indvielsestalen i omtrent følgende ord:

Jeg er vis paa at træffe baade bestyrernes og lærernes stemning idag, naar jeg minder om det gamle Guds ord:

»Dersom Herren ikke bygger huset, da arbeider de forgjæves, som bygger derpaa.»

Dette ord bøier os i ydmyghed og følelsen af egen mangel; men det ophøier ogsaa i tillid til Guds velsignelse og hjælp.

Jeg fornægter ikke de evner og betingelser, som forefindes, heller ikke den selvfølelse, som behøves for at paatage sig skolens vigtige hverv. Og dog — med alle vore evner er vi udygtige i os selv; Gud, som har givet dem, maa *bevare* dem. Og hvad mere er, Gud maa *beaande* dem. Det ligger mig, som tilsynshavende prest, nærmere at understrege dette idag end f. eks. at anspore den kundskabsmeddelende evne, den ting besørger vist tilstrækkelig af konkurrencen mellem skolerne indbyrdes og examenerne. Min opgave er at anspore den *opdragende* evne, den *kristelig* opdragende evne, saa skolen kan naa sit høieste maal: at opdrage ikke bare flinke, men *brave* og *lykkelige* mennesker; maatte det lykkes denne skole ikke bare at sende kuld paa kuld ud med gode karakterer i en liden blaa bog, men med gode karakterer i *brystet*, unge mennesker, som selv *er* gode karakterer. Og til det maal siger jeg: Maatte han, som *har* bistaet, fremdeles bista og med den nye bygning give ny aand — ny *Helligaand*. Thi den Helligaand alene kan levende *forbinde* al anden aand- og haands-kundskab, saa der ikke bare bliver et løst, udvortes vielvisseri af det, men et harmonisk og lykkeligt hele: mennesker, som med det lille eller meget, de ved (det bliver helst lidet med os alle), er helstøbte, kristeliggjorte karakterer, som i tro, haab og kjærlighed kan leve sit liv og opfylde sine livs-opgaver — lydige og frie og trygge og glade

Maatte gudsfrygt altid være den fuldtonende understreng i al denne skoles opdragergjerning, hvad ædel streng i barnehjertet der end ellers spilles paa. Maatte bønnen være med i alle læreres og lærerinders daglige forberedelse til skolens gjerning. Dertil dygtiggjøre han eder, som udsender bønnens aand og saa gjerne, saa gjerne vil sende den til alle eder barneopdragere, fordi han er barnevennen og menneskevennen over alle og har betegnet ogsaa disse børn med sit korsmerke fra deres daabsstund.

Og saa henvender jeg mig til eder, kjære skolebørn, og beder eder: *Skjøn paa* skolens gjerning! Jeg ved nok, at der sendes længselsfulde blikke ud af skolevinduet efter frihed;

og at der er røster, som hvisker, at skolen er et slaveri. Det er *ikke sandt*; men ved I, hvad som er *sandt*: at lediggang for eder, som for alle, er *værre* end slaveri, er den rene død. Kart, som falder fra træet længe før tiden, er bare til at nedtræde. Hør paa de gamle, som sukker: Ak, om jeg havde kunnet faa lære saa meget i min ungdom, eller: Ak, om jeg havde benyttet min skoletid bedre. Thi af god vaar afhænger god høst. Skolen er livets stavetklasse; den, som ikke lærer at stave skikkelig, lærer aldrig at læse skikkelig. Det barn, som ikke i skolen og i hjemmet staver sig frem til den kunst at *arbejde* og være *lydig*, lærer det vanskeligere siden. Og der er endnu mere, som du staver dig til paa skolen, og som du siden hele livet vil takke for, at du har lært begyndelsesgrundene i — ja baade du og de, som skal leve sammen med dig. Hvad siger du f. eks. om *udholdenhed*, flid, sanddruhed, godt kameratskab. De *kan* læres paa skolen, ikke sandt; og de er guld værd senere i livet, ikke sandt. — Arbeid paa dette da, kjære børn, og bed Gud om hjælp til dette. Jeg bad lærerne *bede*, og jeg beder eder *bede*; for bønner giver os alle, hvad ingen kundskab kan give. Det er godt at være flink med hovedet og flink med hænderne, men bedst at være flink med hjertet.

Jeg flyttede selv i min barndom over til en ny skole og erindrer, hvilket nyt tiltag det medførte; den gamle slendrian blev lagt tilbage i den gamle skole; maatte ogsaa I, ja skolen i det hele, merke dette efter denne flytning. — Ja Gud velsigne da denne skoles arbejde for de smaa, som her skal gaa ud og ind, Gud velsigne lærere og lærerinder og fyld dem med sin aands visdom og kjærlighed, og Gud velsigne forældre og hjem, saa børnene kan blive ved ham, i hvem de i daaben er indpodede. Og hermed indvier jeg i den treenige Guds navn denne skole til sin høje og ædle gjerning for de unge, idet jeg nedbeder over bestyrelse, lærere og børn den apostoliske velsignelse.
